

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

**Samlenotat
vedrørende de sager under Udlændinge- og Integrationsministeriets ressort, der be-
handles på indenrigsdelen af rådsmødet (retlige og indre anliggender)
den 9. december 2021**

9. Schengenpakken – sikring af vores fælles område. S. 2

a) Forslag til revision af Schengengrænsekodex

KOM dokument foreligger ikke

= politisk drøftelse

10. Rådets forordning om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen. S. 6

KOM dokument COM(2021) 278 final

= Generel indstilling/fremskridtsrapport

11. Konklusioner vedr. opfyldelsen af de nødvendige betingelser for den fulde anvendelse af Schengenreglerne i Kroatien. S. 12

KOM dokument foreligger ikke

= godkendelse

12. Implementering af interoperabilitet. S. 16

KOM dokument foreligger ikke

= Orientering fra Kommissionen og eu-LISA

= Udveksling af synspunkter

9. Schengenpakken – sikring af vores fælles område

a) Forslag til revision af Schengengrænsekodex

KOM dokument foreligger ikke

= politisk drøftelse

Nyt notat

Sagen er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengenreglerne¹.

1. Resumé

Kommissionen forventes at fremsætte et forslag til revision af Schengengrænsekodex den 1. december 2021. Det nuværende Schengengrænsekodex indeholder bl.a. reglerne for midlertidig genindførelse af grænsekontrol. Kommissionen har i sin Schengenstrategi fra juni 2021 signalleret, at man ønsker et opgør med den længerevarende midlertidige genindførte grænsekontrol i visse medlemsstater. Kommissionens forslag må derfor forventes at indeholde forslag til revision af de nuværende bestemmelser vedr. midlertidig genindførelse af grænsekontrol. Det vurderes endvidere, at forslaget vil indeholde nye bestemmelser vedr. håndtering af epidemier og instrumentalisering af irregulær migration såvel som udvidede muligheder for politikontroller i grænsenære områder. De nærmere lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser af Kommissionens forslag vil skulle vurderes, når forslaget fremsættes. Regeringen finder det vigtigt, at en revision af Schengengrænsekodex ikke forhindrer medlemsstater i midlertidigt at genindføre grænsekontrol på baggrund af nationale trusselsvurderinger.

2. Baggrund

Kommissionen udsendte i forlængelse af Migrations- og Asylopagten fra september 2020 den 2. juni 2021 en meddelelse om en ny Schengenstrategi. Ifølge meddelelsen vil Kommissionen i fjerde kvartal af 2021 fremlægge forslag til reform af Schengengrænsekodex. Kommissionen har i november meddelt, at man forventer at fremlægge forslag den 1. december 2021.

Hjemmelsgrundlaget og det danske retsforbehold

Den nuværende Schengengrænsekodex har hjemmel i artikel 77, stk. 2, litra e) i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), hvorefter personer uanset nationalitet ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser. Betragtningerne til det nuværende grænsekodex henviser endvidere til, at i overensstemmelse med artikel 67, stk. 2, i TEUF skal indførelsen af et område, hvor personer kan bevæge sig frit, understøttes af andre foranstaltninger. En fælles politik for passage af de ydre grænser, jf. artikel 77, stk. 1, litra b), i TEUF, er en sådan foranstaltning.

¹ Forslaget til forordning er fremsat efter Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, træffer Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4.

Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge artikel 2 i protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Da forordningen udbygger Schengenreglerne, skal Danmark imidlertid i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder efter Rådets vedtagelse træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret.

Såfremt Danmark tilslutter sig forordningen, skabes en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.

Et forslag til revision af Schengengrænsekodex vil skulle vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Schengengrænsekodex indeholder bestemmelser med henblik på at sikre, at personer ikke kontrolleres ved passage af de indre grænser mellem EU-medlemsstater og fastsætter regler for udøvelse af grænsekontrol af personer, der passerer EU-medlemsstaters ydre grænser (jf. artikel 1). Afsnit II i den nuværende forordning vedr. de ydre grænser indeholder bl.a. bestemmelser om passage af de ydre grænser (artikel 5), grænseovervågning (artikel 13) og nægtelse af indrejse (artikel 14). Afsnit III i den nuværende forordning vedr. de indre grænser indeholder bl.a. regler om kontrol inden for medlemsstaternes område (artikel 23) og midlertidig genindførelse af grænsekontrol ved de indre grænser (artikel 25-35).

Midlertidig genindførelse af grænsekontrol

Kommissionens meddelelse om en ny Schengenstrategi anfører, at flere medlemsstater, herunder Danmark, har genindført midlertidig grænsekontrol siden 2015. Kommissionen bemærker i meddelelsen følgende:

"Flygtningekrisen i 2015, der var uden fortilfælde, afslørede mangler i Unionens forvaltning af de ydre grænser og migration, hvilket førte til genindførelse af kontrol ved de indre grænser i en række medlemsstater. Kontrollen ved de indre grænser blev også genindført som reaktion på den vedvarende terrortrussel efter en række angreb på europæisk jord. Alt dette har undergravet den tillid, der er nødvendig for at opretholde et område uden kontrol ved de indre grænser."

Genindførelse af kontrol ved de indre grænser har ifølge Kommissionen "været et problem i adskillige år, også længe før Covid-19-pandemien startede". Kommissionens meddelelse fremhæver, at flere medlemsstater har haft kontinuerlig kontrol ved de indre grænser siden 2015. Det har ifølge Kommissionen sat fokus på behovet for øget koordinering på EU-niveau med hensyn til disse kontroller ved de indre grænser for at sikre, at de står i et rimeligt forhold til formålet. Kommissionen nævner, at man som reaktion i 2017 fremlagde et forslag om ændring af Schengengrænsekodex, "der til trods for behovet for at løse problemet ikke fik tilstrækkelig støtte til, at forhandlingerne mellem Europa-Parlamentet og Rådet fik en positiv udgang".

Kommissionen bemærker videre, at "det er af helt afgørende betydning for Den Europæiske Union som helhed at genoprette Schengen-området som et område uden kontrol ved de indre

grænser”. Kommissionen henviser til, at både Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd ”har anerkendt dette og opfordret til at genetablere et normalt fungerende Schengenområdet”.

Kommissionen oplyser i meddelelsen, at det nye forslag skal bygge på drøftelser i forbindelse med forslaget fra 2017, ”navnlig med hensyn til bibeholdelsen af medlemsstaternes mulighed for at genindføre kontrol ved de indre grænser under fastholdelse af princippet om, at denne kontrol bør være en sidste udvej, som kun anvendes i tilfælde af trusler.”

Kommissionen meddeler endvidere, at man vil iværksætte en tæt politisk og teknisk dialog med de medlemsstater, der har langvarige kontrolforanstaltninger ved de indre grænser, med henblik på at forstå situationen og sammen med disse medlemsstater undersøge mulighederne for specifikke samarbejdsforanstaltninger med de tilstødende medlemsstater eller øget grænseoverskridende politisamarbejde. Hvis disse drøftelser bekræfter, at medlemsstaterne forlænger kontrolforanstaltningerne ved de indre grænser uforholdsmæssigt længe og uden planer om at ændre kurs, er Kommissionen ifølge meddelelsen parat til at gøre fuld brug af de retlige midler, den har til sin rådighed.

Det bemærkes, at Generaladvokaten ved EU-Domstolen i oktober 2021 har fremsat forslag til afgørelse i to forenede sager forelagt af en østrigsk domstol om genindførelse af grænsekontrol. Forslaget anerkender adgangen for medlemsstater til at genindføre midlertidig grænsekontrol ved de indre grænser flere på hinanden følgende gange. Forslaget indeholder dog et krav om skærpet proportionalitet ved flere på hinanden gentagne genindførelser af grænsekontrol ved en trussel, der ligner en forudgående trussel. Hvis EU-Domstolen er enig i forslaget til det skærpede proportionalitetskrav, vil der fremadrettet ved hver genindførelse blive stillet større krav til grundlaget for en genindførelse. Forslaget til afgørelse er ikke bindende for EU-Domstolen. Der ventes dom i sagen ultimo 2021 eller primo 2022.

På baggrund af Kommissionens meddelelse om en ny Schengenstrategi og de igangværende sager ved EU-domstolen forventes Kommissionens nye forslag til revision af Schengenrænsekodeks at indeholde ændringer i reglerne for genindførelse af midlertidig grænsekontrol. Forslaget forventes også at indeholde forslag til justeringer i reglerne om kontrol inden for medlemsstaternes område, herunder ved indre grænser og i grænsenære områder.

Epidemihåndtering

Kommissionen understreger i meddelelsen, at erfaringerne med Covid-19 har fremhævet behovet for en stabil ramme for koordination og beslutningstagning ved de ydre grænser og inden for Schengen i krisesituationer. Kommissionen anfører i den forbindelse, at kapaciteten til at håndtere fremtidige pandemier eller lignende trusler, der påvirker adskillige eller alle medlemsstater samtidigt, på fuldt ud koordineret vis vil være udtryk for Schengens robusthed, idet en medlemsstats handlinger ved en af Unionens fælles ydre grænser eller inden for Schengenområdet kan påvirke adskillige eller alle andre medlemsstater.

Kommissionens forslag til revision af Schengenrænsekodeks må i lyset af meddelelsen om en ny Schengenstrategi forventes at indeholde forslag til nye regler vedr. håndtering af fremtidige pandemier eller lignende trusler ud fra erfaringerne med Covid-19.

Instrumentalisering af irregulær migration

I forlængelse af konklusionerne fra Det Europæiske Råd i oktober 2021 og den seneste situation på grænsen mellem Belarus og især Polen kan Kommissionens forslag også forventes at indeholde forslag til nye bestemmelser vedr. håndtering af instrumentalisering af irregulær migration.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Nærhedsprincippet vil skulle vurderes på baggrund af Kommissionens forslag.

6. Gældende dansk ret

Danmark deltager i Schengen-samarbejdet på mellemstatsligt grundlag, jf. ovenfor om protokollen om Danmarks stilling. Det kommende forslags relation til gældende dansk ret vil skulle vurderes, når forslaget fremsættes.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser mv. vil skulle vurderes, når forslaget fremsættes.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringsamarbejde den 17. november 2021. I den anledning har DI bemærket at fri passage over de indre Schengen-grænser er afgørende for erhvervslivet. DI bemærker yderligere, at medlemsstaternes adgang til midlertidige nationale grænselukninger skal begrænses til et absolut minimum og være begrundet i aktuelle og alvorlige og kritiske trusler mod samfundet. Endelig finder DI, at grænselukninger bør være så kortvarige som overhovedet muligt, og bør gennemføres som stikprøvekontrol frem for 100 % kontrol.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt, at en revision af Schengengrænsekodeks ikke forhindrer medlemsstater i forsat at kunne genindføre midlertidig grænsekontrol på baggrund af nationale trusselsvurderinger.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Folketingets Europaudvalg er dog på møde den 3. juni 2021 blevet orienteret om Kommissionens meddelelse om en ny Schengenstrategi.

10. Rådets forordning om Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen

KOM dokument COM(2021) 278 final

= Generel indstilling/fremskridtsrapport

Nyt notat

Sagen er omfattet af retsforbeholdet, idet der dog er tale om en udbygning af Schengenreglerne².

1. Resumé

Forslaget om en ny evaluerings- og overvågningsmekanisme til kontrol af medlemsstaternes anvendelse af Schengenreglerne blev fremsat af Kommissionen den 2. juni 2021 i forbindelse med Kommissionens meddelelse om en ny Schengenstrategi. Formålet med Schengenevalueringsmekanismen er at opretholde en høj grad af gensidig tillid mellem de deltagende medlemsstater og dermed bidrage til et velfungerende Schengenområde ved at sikre, at medlemsstaterne anvender Schengenreglerne effektivt. Med forslaget ophæves og erstattes forordning (EU) nr. 1053/2013, som fastsætter reglerne for den nuværende evalueringsmekanisme. Forslaget sigter for det første på at øge mekanismens strategiske fokus og sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af de forskellige evalueringsværktøjer ved bl.a. at fjerne en forhåndsbestemt liste over politikområder og forlænge evalueringscyklussen fra 5 til 7 år. For det andet forenkler forslaget nuværende procedurer ved bl.a. at fokusere på Rådets godkendelse af henstillinger på tematiske evalueringer, førstegangsevalueringer og tilfælde af alvorlige mangler. For det tredje medfører forslaget et styrket fokus på grundlæggende rettigheder, herunder gennem øget inddragelse af EU's Agentur for Grundlæggende Rettigheder og anvendelse af dokumentation fra bl.a. ikke-statslige organisationer. For det fjerde har forslaget til formål at optimere deltagelsen af medlemsstaternes eksperter og samarbejdet med EU-organer, -kontorer og -agenter, bl.a. gennem oprettelse af en pulje af eksperter, hvortil medlemsstaterne har pligt til at bidrage. Evaluering af gennemførelsen af Schengenreglerne er ikke reguleret i dansk lovgivning, og forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Regeringen er overordnet positiv over for en styrkelse af Schengenevalueringsmekanismen, idet det vurderes væsentligt, at balancen mellem Rådet og Kommissionen bevares.

2. Baggrund

Kommissionen udsendte i forlængelse af Migrations- og Asylpagten fra september 2020 den 2. juni 2021 en meddelelse om en ny Schengenstrategi. Sammen med meddelelsen fremsatte Kommissionen et forslag til en ny forordning om evaluerings- og overvågningsmekanismen til kontrol af anvendelsen af Schengenreglerne i medlemsstaterne. Forslaget skal erstatte den nuværende evaluerings- og overvågningsmekanisme (forordning (EU) nr. 1053/2013).

Hjemmelsgrundlaget og det danske retsforbehold

² Forslaget til forordning er fremsat efter Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V. Protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse, hvilket indebærer, at foranstaltningerne ikke vil være bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Da forordningen imidlertid udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, træffer Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4.

Retsgrundlaget for forslaget er artikel 70 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Forslaget skal vedtages efter en særlig lovgivningsprocedure, der indebærer, at Rådet selv vedtager forslaget. Det fastsættes således i artikel 70, at Rådet på forslag af Kommissionen kan vedtage foranstaltninger om, hvordan medlemsstaterne i samarbejde med Kommissionen foretager en objektiv og upartisk evaluering af deres myndigheders gennemførelse af Unionens politikker på området frihed, sikkerhed og retfærdighed. I overensstemmelse med aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen er det dog aftalt, at forslag skal forelægges Europa-Parlamentet til høring, så der kan tages hensyn til dets udtalelse, inden den endelige tekst vedtages.

Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i vedtagelsen af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge artikel 2 i protokollen er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til dette afsnit, bindende for Danmark, ligesom de ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Da forordningen udbygger Schengenreglerne, skal Danmark imidlertid i henhold til artikel 4 i protokollen om Danmarks stilling inden seks måneder efter Rådets vedtagelse træffe afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret.

Såfremt Danmark tilslutter sig forordningen, skabes en mellemstatslig forpligtelse mellem Danmark og de øvrige medlemsstater og associerede Schengenlande, der er bundet af forordningen.

3. Formål og indhold

Schengenevalueringer sker som hovedregel gennem besvarelse af et spørgeskema og efterfølgende evalueringsbesøg med deltagelse af eksperter fra andre medlemslande og Kommissionen. Der kan også gennemføres tematiske evalueringer, fx af medlemslandenes strategier for integreret grænseforvaltning (IBM). På baggrund af evalueringen udarbejdes evalueringsrapporter og henstillinger, som medlemsstaterne har pligt til at følge op på gennem handleplaner.

Kommissionen foretager evalueringer i samarbejde med eksperter fra medlemsstaterne i medfør af artikel 70 i TEUF. Denne peer-to-peer-tilgang er ifølge Kommissionens forslag vigtig for at sikre ansvarlighed, ejerskab af resultater og gensidig tillid.

Evalueringerne sker efter flerårige programmer, som udarbejdes af Kommissionen. Danmark blev senest evalueret i 2017. Næste evaluering af Danmark er planlagt i efteråret 2022.

Kommissionen fremlagde i 2020 en evaluering af Schengenevalueringerne under det nuværende forordning (1053/2013) i perioden 2015-2019. Evalueringen konkluderer, at medlemsstaterne generelt gennemfører Schengenreglerne tilfredsstillende, idet alvorlige mangler er blevet behørigt afhjulpet. Evalueringen viser dog også betydelige mangler, idet evalueringsprocessen og opfølgningen på og gennemførelsen af handleplanerne bl.a. tager uforholdsmæssigt lang tid. Kommissionen bemærker, at mekanismen tilsyneladende ikke skaber tilstrækkelig tillid mellem medlemsstaterne, eftersom flere medlemsstater har forlænget kontrollen ved de indre grænser på trods af positive evalueringer og en generel vurdering af, at medlemsstaternes gennemførelse af Schengenreglerne er tilfredsstillende.

Kommissionen anfører i forslaget, at formålet med Schengenevalueringmekanismen er at opretholde en høj grad af gensidig tillid mellem de deltagende medlemsstater og dermed bidrage

til et velfungerende Schengenområde ved at sikre, at medlemsstaterne anvender Schengenreglerne effektivt. Med forslaget ønsker Kommissionen at sikre, at Schengenevalueringssystemet forbliver formålstjenstlig, og at dens potentiale kan udnyttes fuldt ud, således at den kan tilpasses den seneste lovgivningsmæssige udvikling, håndtere nye udfordringer og omfatte nye medlemsstater, som fuldt ud eller delvis anvender Schengenreglerne.

Kommissionen angiver, at forslaget overordnet har fire primære formål:

1. Øge mekanismens strategiske fokus og sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af de forskellige evalueringstværværktøjer

Dette skal bl.a. ske ved at fjerne listen i den nuværende forordning over specifikke politikområder, der skal evalueres. Inden for rammerne af den gældende forordning er hver medlemsstat blevet evalueret på seks politikområder ved hjælp af seks individuelle evalueringer, som resulterer i seks evalueringsrapporter og seks sæt henstillinger. De seks politikområder er 1) forvaltning af de ydre grænser, 2) tilbagesendelse, 3) den fælles visumpolitik, 4) politisamarbejde, 5) Schengeninformationssystemet (SIS) og 6) databeskyttelsesreglerne.

Ved at fjerne listen over politikområder sigter forslaget på at skabe større fleksibilitet, således at mekanismen bl.a. hurtigt kan tilpasses til Schengenreglernes dynamiske karakter, herunder i forhold til de nye it-systemer på Schengenområdet i form af bl.a. nyt ind- og udrejsesystem (EES), nyt system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse (ETIAS) og interoperabilitet mellem it-systemerne på Schengenområdet mv.

Forslaget medfører desuden bl.a. et større fokus på risikobaserede evalueringer, ligesom evalueringscyklussen for de flerårige programmer ændres fra fem til syv år. Uanmeldte besøg vil fremover generelt ikke længere kræve forudgående underretning (24 timer under den nuværende forordning). Det skal sikre bedre brug af uanmeldte evalueringer.

2. Afkorte og forenkler procedurerne for at gøre processen mere effektiv og øge fagfællepresset

Kommissionens forslag sigter på at sikre en hurtigere evalueringsproces med klare procedurefrister. Det skal bl.a. ske ved, at Kommissionen generelt vil vedtage evalueringsrapporter og henstillinger i én retsakt. Under den nuværende forordning vedtager Kommissionen først evalueringsrapporter, hvorefter Rådet vedtager henstillinger. Kommissionens forslag understreger, at Rådets fulde inddragelse fortsat sikres i kraft af undersøgelsesproceduren i Schengenudvalget i Kommissions-regi, hvori alle medlemsstaterne deltager og stemmer om den retsakt, der omfatter både evalueringresultaterne og henstillingerne. Rådet vil herudover også fremover skulle vedtage henstillinger vedr. tematiske evalueringer, førstegangsevalueringer (når det skal besluttes, om en medlemsstat er rede til at anvende Schengenreglerne fuldt ud eller på et bestemt område) samt i tilfælde af en alvorlig mangel.

Med forslaget får Rådet en større rolle i opfølgningen på og overvågningen af fremskridt med disse tilfælde. Navnlig vil Rådet i tilfælde af en alvorlig mangel fastsætte fristerne for gennemførelsen af henstillingerne, og Rådet vil angive, hvor hyppigt den pågældende medlemsstat skal indgive statusrapporter, som skal sendes til både Kommissionen og Rådet. Forslaget indeholder endvidere styrkede bestemmelser, der fremskynder processen i tilfælde, hvor evalueringerne påviser en alvorlig mangel. Der indføres fx en hasteprocedure i tilfælde af en alvorlig mangel for at sikre, at de konstaterede mangler straks afhjælpes.

Forslaget indeholder samtidigt forenkling af nuværende bestemmelser. Med forslaget stilles der fx ikke længere krav om, at evalueringsrapporterne skal behandles som dokumenter, der er klassificeret som fortrolige. Medlemsstaterne bevarer dog muligheden om at anmode om, at de klassificeres. Ligeledes vil opfølgingsrapporter på implementering af henstillinger gennem handleplanerne fremover skulle fremsendes hver sjette måned i stedet for som i dag hver tredje måned.

3. Styrke evalueringen af, hvorvidt de grundlæggende rettigheder overholdes i forbindelse med Schengenreglerne.

Forslaget indebærer yderligere styrkelse af evalueringen af overholdelsen af grundlæggende rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af Schengenreglerne. Det sker fx i form af øget indgivelse af risikoanalyser fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og anvendelse af dokumentation fra tredjeparter, herunder uafhængige myndigheder, ikke-statslige organisationer og internationale organisationer.

4. Optimere deltagelsen af medlemsstaternes eksperter og samarbejdet med EU-organer, -kontorer og -agenturer

Med forslaget oprettes en pulje af eksperter. Under den nuværende forordning udpeges eksperter forud for hver evaluering. Det har vist sig tidskrævende, og medlemsstaterne er ikke altid været i stand til at udpege tilstrækkeligt mange kvalificerede eksperter. Der har således været vedvarende mangel på eksperter på bestemte politikområder. Kommissionen lægger derfor op til at erstatte det nuværende system med en ny pulje, hvor medlemsstaterne hvert år skal udpege mindst én ekspert pr. politikområde, som skal fastlægges i de kommende flerårige evalueringsprogrammer og sikre, at de står til rådighed.

Forslaget indeholder endvidere en styrkelse af samarbejdet med Frontex, Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-Systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA), Europol, Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder og Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Det fastsættes i forslaget, at samarbejdet skal være gensidigt, således at alle disse agenturer og organer også kan drage nytte af de oplysninger, der indsamles i løbet af evalueringsprocessen. Kommissionen vil også kunne indhente flere forskellige typer oplysninger og risikoanalyseprodukter fra ovenstående organer og agenturer.

Forslaget øger også synergien med andre evaluerings- og overvågningsmekanismer, der gennemføres af EU-agenturer og -organer, herunder fx Frontex' årlige sårbarhedsvurderinger.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører i forslaget, at evalueringen af den nuværende forordning i 2020 har bekræftet, at der er behov en mekanisme på EU-plan. Kommissionen finder, at EU-merværdien af mekanismen først og fremmest skyldes, at Kommissionen og medlemsstaterne har et fælles ansvar. Kommissionen fremhæver, at evalueringer på EU-plan kan sikre rettidig konstatering af fejl, der skyldes manglende symmetri i gennemførelsen af Schengenreglerne, forskelle og ukorrekt gennemførelse af Schengenreglerne, som kan udgøre en risiko for Schengenområdets

integritet. Endvidere finder Kommissionen, at inddragelsen af andre medlemsstater i evalueringen af de enkelte lande gennem såkaldt fagfællepres (peer-to-peer) på EU-niveau skaber det nødvendige incitament til at sikre, at medlemsstaterne hurtigt afhjælper mangler, især i tilfælde af alvorlige mangler.

Regeringen finder, at forslaget må anses for at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet og kan i den forbindelse tilslutte sig Kommissionens betragtninger. Regeringen er således enig i, at en yderligere styrkelse af Schengenevalueringssystemet alene kan opnås ved, at der på EU-niveau fastsættes nærmere regler herom.

6. Gældende dansk ret

Evaluering af gennemførelsen af Schengenreglerne i de lande, som deltager i Schengensamarbejdet, er ikke reguleret i dansk lovgivning. Forslaget giver på den baggrund ikke anledning til at redegøre nærmere for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Kommissionen angiver, at det koster Kommissionen ca. 15 mio. kr. (2 mio. EUR) årligt at drive mekanismen. Udgiftsniveauet ventes at forblive uændret, og forslaget forventes ikke at kræve ekstra menneskelige eller finansielle ressourcer ud over dem, der allerede er tildelt Kommissionen. Danmark finansierer ca. 2 pct. af EU's budget. Dette skyldes primært den række ændringer, som reducerer Kommissionens administrative byrde, og de bestemmelser, som gør det muligt at foretage mere målrettede evalueringer med mindre hold.

Det fremhæves i betragtningerne til forslaget, at de operationelle omkostninger i forbindelse med evaluerings- og overvågningsaktiviteterne (rejser, indlogering og underhold) afholdes over Unionens budget, hvortil Danmark finansierer 2 pct. Det fremhæves endvidere, at dagpenge til nationale eksperter, der deltager i evaluerings- og overvågningsmissioner, og personaleudgifterne til dem, der erstatter disse eksperter under deres fravær, kan dækkes via medlemsstaternes nationale programmer inden for rammerne af de relevante EU-fonde. For Danmarks vedkommende vil det sige, at et nyt program under det finansielle instrument for grænser og visum (BMVI) eventuelt vil kunne dække disse omkostninger. Der er imidlertid ikke med forslaget lagt op til, at fondsmidlerne skal dække de generelle omkostninger forbundet med løbende at kunne stille tilstrækkeligt kvalificerede eksperter til rådighed.

Forslaget vurderes ikke at have statsfinansielle konsekvenser i øvrigt.

8. Høring

Sagen har været forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 17. november 2021 forud for rådsmødet den 9.-10. december 2021.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ses ikke at foreligge offentlige tilkendegivelser om de øvrige medlemsstaters holdning til sagen.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet positiv over for en styrkelse af Schengenevalueringsmekanismen, hvilket vil forbedre Schengensamarbejdet. Det er væsentligt, at balancen mellem Kommissionen og Rådets kompetencer bevares.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg. Der er oversendt Grund- og nærhedsnotat d. 10. september 2021.

Folketingets Europaudvalg er på møde den 3. juni 2021 blevet orienteret om Kommissionens meddelelse om en ny Schengenstrategi, herunder at Kommissionen i den forbindelse har vedtaget et forslag til ændring af forordningen om Schengenevalueringsmekanismen.

11. Konklusioner vedr. opfyldelsen af de nødvendige betingelser for den fulde anvendelse af Schengenreglerne i Kroatien

KOM dokument foreligger ikke

= Godkendelse

Nyt notat

1. Resumé

Formandskabet lægger op til vedtagelse af rådskonklusioner, hvori Rådet konkluderer, at Kroatien har opfyldt de nødvendige betingelser for at kunne anvende alle dele af Schengenreglerne, og at forudsætningerne for, at Rådet i henhold til tiltrædelsesakten kan vedtage en rådsafgørelse om at ophæve den interne grænsekontrol ved Kroatiens indre Schengengrænser, dermed er opfyldt om Kroatiens fulde optagelse i Schengen. Kommissionen vedtog den 22. oktober 2019 en meddelelse, hvori Kommissionen konkluderede, at Kroatien havde opfyldt de nødvendige betingelser for ophævelse af grænsekontrollen ved Kroatiens indre Schengengrænser. Ifølge Kommissionen blev dette efterfølgende bekræftet ved et målrettet genbesøg inden for rammerne af Schengenevaluerings- og monitoreringsmekanismen ved Kroatiens ydre grænser i november 2020. Kommissionen bemærkede i sin meddelelse om ny Schengenstrategi fra juni 2021, at det nu er på høje tid at følge op på de positive evalueringer og opfordrede Rådet til at tage de nødvendige skridt for, at Kroatien kan blive indlemmet i området uden kontrol ved medlemsstaternes indre grænser. Regeringen kan støtte vedtagelse af rådskonklusionerne, idet det anerkendes, at det under reglerne for Schengenevalueringer er op til Kommissionen at vurdere, hvorvidt et medlemsland opfylder betingelserne for ophævelsen af grænsekontrollen ved de indre grænser. Det vil kræve en særskilt, efterfølgende beslutning ved enstemmighed i Rådet, såfremt grænsekontrollen ved Kroatiens indre Schengengrænser på baggrund af Kommissionens vurdering skal ophæves. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret, nærhedsprincippet og lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser.

2. Baggrund

Kroatien blev medlem af EU i 2013. Det følger af protokollen til Lissabon-traktaten om Schengenreglerne, at Schengenreglerne i forbindelse med forhandlingerne om optagelse af nye medlemsstater betragtes som gældende regler, der skal accepteres fuldt ud af alle stater, der søger om optagelse.

Det følger dog af tiltrædelsesakten for Kroatien fra 2011, at bestemmelserne i Schengengrænsekodeks om ophævelse af grænsekontrol ved de indre grænser først finder anvendelse i Kroatien, når Rådet har truffet afgørelse herom, efter at det i overensstemmelse med de relevante Schengenevalueringsprocedurer er blevet sikret, at de nødvendige betingelser for anvendelse af alle de relevante regler er opfyldt i Kroatien, herunder effektiv anvendelse af alle Schengenregler i henhold til de vedtagne fælles standarder og grundlæggende principper.

Rådet skal træffe denne afgørelse i henhold til de gældende Schengenprocedurer og under hensyntagen til en rapport fra Kommissionen, hvori det bekræftes, at Kroatien fortsat opfylder de

tilsagn, der er givet i landets tiltrædelsesforhandlinger, og som er relevante for Schengenreglerne. Rådet skal efter høring af Europa-Parlamentet træffe afgørelse med enstemmighed blandt de af dets medlemmer, der repræsenterer regeringerne i de medlemsstater, hvor bestemmelserne om ophævelse af grænsekontrol ved de indre grænser allerede er blevet iværksat. Danmark vil derfor modsat ved vedtagelsen af nye Schengenretsakter³ deltage i rådsbeslutningen.

Schengenevalueringer af Kroatien

Den 6. marts 2015 erklærede Kroatien sig parat til at indlede Schengenevalueringprocessen på alle relevante områder fra den 1. juli 2015, for at Rådet skulle træffe afgørelse om fuld anvendelse af Schengenreglerne. Efter Kroatiens erklæring herom blev Schengenevalueringprocessen indledt i 2016, jf. Rådets forordning (EU) nr. 1053/2013 om indførelse af en evaluering- og overvågningsmekanisme til kontrol af anvendelsen af Schengenreglerne.

Schengenevalueringen af Kroatien fandt sted mellem juni 2016-maj 2019. Ved evalueringssøg kontrollerede hold af eksperter fra Kommissionen og medlemsstaterne Kroatiens anvendelse af Schengenreglerne på områderne databeskyttelse, politisamarbejde, den fælles visumpolitik, forvaltning af de ydre grænser, tilbagesendelse, Schengeninformationssystemet, skydevåben og strafferetligt samarbejde. Under disse evalueringer blev der lagt særlig vægt på overholdelsen af de grundlæggende rettigheder og den måde, hvorpå de myndigheder, der anvender de relevante dele af Schengenreglerne, fungerer. Denne proces mundede ud i en række evalueringssrapporter, som Kommissionen vedtog i perioden mellem 2016-2019, og som indeholdt resultaterne af besøgene og vurderingerne af disse samt Rådets henstillinger til afhjælpning af de konstaterede mangler.

Efter Rådets vedtagelse af henstillinger forelagde Kroatien som fastsat i forordning (EU) nr. 1053/2013 Kommissionen og Rådet handlingsplaner med henblik på at afhjælpe de mangler, der var konstateret i de relevante evalueringssrapporter. Kommissionen bemærkede på baggrund af Kroatiens afrapportering på sine handleplaner i en officiel meddelelse fra oktober 2019, at Kommissionens og medlemsstaternes overvågning og Kroatiens opfølgning via handlingsplaner har gjort det muligt gradvist at forbedre Kroatiens evne til at opfylde de nødvendige betingelser for anvendelse af alle relevante dele af Schengenreglerne. Kommissionen konkluderede derfor, at Kroatien har truffet de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de nødvendige betingelser for anvendelse af alle relevante dele af Schengenreglerne er opfyldt. Kommissionen bemærkede, at Kroatien er nødt til konsekvent at fortsætte indsatsen med at gennemføre alle igangværende foranstaltninger, navnlig på området forvaltning af de ydre grænser, for at sikre, at disse betingelser fortsat opfyldes. Kommissionen bekræftede også, at Kroatien fortsat opfylder de tilsagn i tilknytning til Schengenreglerne, som det afgav under tiltrædelsesforhandlingerne. Kommissionen opfordrede på den baggrund i meddelelsen fra oktober 2019 Rådet til at drøfte denne meddelelse med henblik på at integrere Kroatien i Schengenområdet i overensstemmelse med tiltrædelsesakten af 2011, dvs. ophæve grænsekontrol ved Kroatiens indre Schengengrænser.

³ Ved forslag fremsat efter Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), tredje del, afsnit V, finder protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, anvendelse. Det indebærer, at foranstaltninger ikke vil være bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark ("retsforbeholdet"). Såfremt en ny foranstaltning udgør en videreudvikling af Schengenreglerne, træffer Danmark inden seks måneder efter vedtagelsen af forordningen afgørelse om, hvorvidt Danmark vil gennemføre forordningen i dansk ret, jf. protokollens artikel 4.

3. Formål og indhold

Den 22. september 2020 vedtog rådet en ny henstilling vedr. mangler, der blev fundet ved den seneste evaluering i maj 2019. Den 25. september 2020 fremlagde Kroatien en ny handleplan for at adressere manglerne identificeret ved 2019-evalueringsbesøgene, herunder henstillinger vedr. implementering af henstillinger fra tidligere evalueringsbesøg i 2016 og 2017. Kommissionen gennemførte i november 2020 et såkaldt målrettet verifikationsbesøg for at verificere opfyldelsen af handleplanen fra 2019. Evalueringsbesøget viste, at Kroatien havde gennemført langt størsteparten af henstillingerne fra tidligere evalueringsbesøg, om end der fortsat var områder med behov for yderligere forbedringer. Det blev konkluderet, at en henstilling omhandlende den korrekte implementering af art. 14 i Eurodac-forordningen ikke var gennemført i forhold til korrekt fingeraftryksregistrering af irregulære migranter, som ulovligt krydser Kroatiens grænser.

Kommissionen har efterfølgende oplyst, at Kroatien efter evalueringen har leveret yderligere data i forhold til den manglende implementering af henstillingen om Eurodac, og at en analyse af disse data har vist, at Kroatien efterfølgende har implementeret henstillingen på tilfredsstillende vis. Kommissionen har derfor givet udtryk for, at man finder, at evalueringsprocessen er gennemført, idet Kommissionen har opfordret Rådet til at drøfte Kommissionens anbefalinger fra meddelelsen fra oktober 2019. Kommissionen har formelt lukket den sidste udestående handleplanen på området for de ydre grænser den 2. februar 2021.

Udkastet til rådskonklusioner konkluderer, at Kroatien har opfyldt de nødvendige betingelser for at kunne anvende alle dele af Schengenreglerne, og at forudsætningerne, for at Rådet dermed i henhold til tiltrædelsesakten kan vedtage en afgørelse om at ophæve den interne grænsekontrol ved Kroatiens indre Schengenrænser, dermed er opfyldt.

Det bemærkes, at Kommissionen i sin meddelelse om en ny Schengenstrategi fra juni 2021 fremhævede, at ”for så vidt angår Kroatien vedtog Kommissionen den 22. oktober 2019 en meddelelse, hvor det blev slået fast, at Kroatien har truffet de foranstaltninger, der er behov for at sikre, at de nødvendige betingelser for anvendelsen af Schengenreglerne er opfyldt, hvilket efterfølgende blev bekræftet ved et målrettet genbesøg ved Kroatiens ydre grænser.” Kommissionen bemærker i meddelelsen, at det nu er på høje tid at følge op på disse positive evalueringer, og opfordrede derfor Rådet til at tage de nødvendige skridt for, at Kroatien (og Bulgarien og Rumænien) kan blive indlemmet i området uden kontrol ved medlemsstaternes indre grænser. Disse medlemsstater gennemfører ifølge Kommissionen på effektiv vis de fleste af Schengenreglerne, men de nyder ikke de fulde fordele, der følger med det at være del af Schengenområdet, og det skal der rettes op på.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Rådet skal i henhold til Kroatiens tiltrædelsesakt træffe beslutning om ophævelse af grænsekontrol ved Kroatiens indre Schengenrænser efter høring af Europa-Parlamentet. Det fremgår af Europa-Parlamentets årlige rapport om Schengenområdet fra juli 2021, at Europa-Parlamentet står parat til, når Rådet hører Europa-Parlamentet i henhold til tiltrædelsesakten, at udtrykke sin holdning om fuld anvendelse af Schengenreglerne i Kroatien.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har været i høring Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) den 17. november 2021.

Dansk Flygtningehjælp har i den anledning bemærket, at det fremgår af Schengengrænsekodex artikel 4, at medlemsstaterne skal handle i fuld overensstemmelse med EU-retten og folkeretten, herunder den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder samt Flygtningekonventionen og princippet om non-refoulement. Dansk Flygtningehjælp fremhæver, at Kroatien derfor bør overholde grundlæggende rettigheder ved Kroatiens ydre Schengengrænser for at kunne blive indlemmet i området uden kontrol ved medlemsstaternes indre grænser.

Dansk Flygtningehjælp gør i den anledning opmærksom på, at de i kraft af deres tilstedeværelse ved grænsen til Bosnien-Herzegovina i mere end to år har registreret push-backs ved grænsen mellem Kroatien og Bosnien-Herzegovina. Endelig gør Dansk Flygtningehjælp opmærksom på, at den Europæiske Menneskerettighedsdomstol netop har truffet en afgørelse, hvor Kroatien dømmes for alvorlige menneskerettighedskrænkelser vedrørende en afghansk familie ved den kroatiske grænse. Dansk Flygtningehjælp opfordrer på den baggrund til en styrket monitoreringsmekanisme for at sikre, at grundlæggende rettigheder beskyttes ved EU's grænser.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det kan ikke udelukkes, at der i forbindelse med vedtagelse af Rådskonklusioner kan blive stillet spørgsmål til Kroatiens implementering af Eurodac og overholdelse af grundlæggende rettigheder.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte vedtagelse af rådskonklusionerne, idet det anerkendes, at det under reglerne for Schengenevalueringer er op til Kommissionen at vurdere, hvorvidt et EU-medlemsland opfylder betingelserne for ophævelsen af grænsekontrollen ved de indre grænser. Regeringen anerkender dermed også, at forudsætningerne for, at Rådet i henhold til tiltrædelsesakten særskilt og som et efterfølgende skridt kan vedtage en afgørelse om at ophæve den interne grænsekontrol ved Kroatiens indre Schengengrænser, dermed er opfyldt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt.

12. Implementering af interoperabilitet

KOM dokument foreligger ikke

= Orientering fra Kommissionen og eu-LISA

= Udveksling af synspunkter

Revideret notat. Ændringer er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Der forventes på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 9. december 2021 at være et punkt om status på gennemførelse af interoperabilitet (implementering af retsakter vedr. it-systemer for visum, grænsekontrol og indre sikkerhed). Der forventes en orientering ved Kommissionen omkring en mere præcis tidsangivelse for idriftsættelse af EES, ETIAS, det ændrede SIS og det ændrede VIS samt den samlede løsning for interoperabilitet mellem systemerne, da de tidligere fastsatte idriftsættelsesdatoer for systemerne ikke forventes at blive mødt⁴. De nuværende datoer er henholdsvis februar 2022 for SIS, maj 2022 for EES, december 2022 for ETIAS samt udgangen af 2023 for den samlede interoperabilitet mellem systemerne. Danmark følger EU's gennemførelsesplaner for interoperabiliteten. Sagen giver ikke anledning til at redegøre for nærhedsprincippet eller retsforbeholdet og giver ikke anledning til at redegøre for gældende ret samt lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Det forventes, at der vil være et punkt i forbindelse med rådsmødet (retlige og indre anliggender) 9. december 2021 om status på gennemførelse af interoperabilitet, og at Kommissionen vil oplyse om en ny plan for idriftsættelse af EES, ETIAS, det ændrede SIS og det ændrede VIS samt den samlede interoperabilitet efter det til rådsmødet i oktober 2021 blev oplyst, at de eksisterende frister, først og fremmest ift. idriftsættelsen af EES i maj 2022 ikke ville kunne overholdes.

Betegnelsen interoperabilitet dækker over, at medlemslandene, eu-LISA (Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed) og EU-Kommissionen aktuelt implementerer en række forordninger om større EU it-systemer på området for visum, grænsekontrol og indre sikkerhed. Implementeringen vedrører EES (et nyt system til elektronisk ind- og udrejsekontrol for Schengenområdet), ETIAS (et nyt system for rejsetilladelser til visumfri tredjelandstatsborgere forud for indrejse i Schengenområdet), ændringer til de eksisterende systemer VIS (Visuminformationssystemet) og SIS (Schengeninformationssystemet) samt eventuelt Eurodac (fingeraftrykssystemet for asylansøgere til understøttelse af Dublin-proceduren) hvis de foreslåede ændringer vedtages. Endvidere omfatter implementeringen også et nyt system for interoperabilitet (dvs. samkørsel af oplysninger med henblik på kontrol og verifikation af identitetsoplysninger) mellem EU it-systemerne. Endelig omfatter implementeringen også et nyt system til udveksling af oplysninger om domstolsafgørelser vedrørende tredjelandstatsborgere, ECRIS-TCN, som Danmark ikke deltager i pga. retsforbeholdet.

⁴ Tidsplanerne omfatter også implementering af ECRIS-TCN (en europæisk database over domstolsafgørelser vedr. tredjelandstatsborgere). Systemet behandles ikke nærmere i dette notat, da Danmark pga. forbeholdet ikke deltager i implementeringen og anvendelsen.

Kommissionen har sammen med eu-LISA og medlemslandene udarbejdet en samlet overordnet tidsplan for implementeringen af forordningerne, der tidligst ventes afsluttet ultimo 2023.

Som det første system i planen forventes det reviderede SIS i drift medio februar 2022 efterfulgt af EES, der efter planen skal være i drift medio maj 2022.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 14. december 2020 orienterede Kommissionen om behov for at revidere tidsplanen pga. forsinkelser i implementeringen af EES.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7. og 8. juni 2021 gjorde formandskabet status for gennemførelsen af tidsplanen.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 7.-8. oktober 2021 oplyste Kommissionen, at den fastsatte frist for idriftsættelse af EES (maj 2022) ikke kan overholdes og at Kommissionen derfor inden næste rådsmøde ville revidere den samlede tidsplan. Kommissionen orienterede også om, at forsinkelsen ikke forventedes at ændre ved den samlede implementeringsfrist, som er sat til udgangen af 2023.

Forordningerne om EES, ETIAS, ændringerne til SIS og VIS samt den nye interoperabilitet udgør en udbygning af Schengen-reglerne.

3. Formål og indhold

Der forventes at være en orientering fra Kommissionen vedrørende status på gennemførelse af interoperabilitet. Det forventes derudover, at Kommissionen vil præsentere en revideret tidsplan, der indeholder udskydelse af idriftsættelsen af EES, ETIAS, SIS, men fastholder fristen for den samlede implementering af alle systemer og interoperabiliteten med udgangen af 2023.

Der er i Danmark etableret et tværministerielt program for en samlet, koordineret udvikling og gennemførelse af Schengen it-systemerne, på nær ECRIS TCN der er omfattet af forbeholdet. Programmet omfatter pt. de to retsakter vedrørende EES og ETIAS samt etablering af interoperabilitetsløsningen og ændringerne til SIS.

Justitsministeriet, Rigspolitiet, Udenrigsministeriet, Finansministeriet samt Udlændinge- og Integrationsministeriet med tilhørende institutioner deltager i programmet. Det er forventningen, at implementeringen af ændringen til VIS snarest vil blive inkluderet i det tværministerielle program. Såfremt forordningsforslaget om ændring af Eurodac vedtages, forventes dette også inkluderet i programmet.

Implementering af forordningerne, herunder de tekniske, juridiske og forretningsmæssige aspekter sker centralt, primært i Kommissionen og it-agenturet eu-LISA og nationalt hos de berørte myndigheder. Der er tale om en særdeles omfattende og krævende implementering for såvel medlemslandene som de involverede EU-institutioner.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Punktet om status på gennemførelse af interoperabilitet har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen om status for implementering af interoperabilitet er blevet forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde (SPAIS) den 28. september 2021 forud for Rådsmødet den 8. oktober 2021 samt den 17. november 2021 forud for rådsmødet den 9.-10. december 2021.

DI har i den forbindelse bemærket at det for erhvervslivet (især lufthavne og luftfartsselskaber) er afgørende, at en ny dato fastlægges så robust som overhovedet muligt. Det anføres yderligere at en ny dato derfor hellere fastlægges med høj sikkerhedsbuffer frem for en for optimistisk dato, der så senere skal udskydes. Det anføres desuden, at det efterfølgende bør vurderes om senere lægning af EES-datoen får betydning for den samlede implementering, altså ultimo 2023.

Endelig noterer DI, at regeringens synspunkt vedr. korrekt og rettidig implementering og på forsvarlig måde synes at flugte med DI bemærkninger herom.

Sagen om status for implementeringen af EES og ETIAS i konteksten af interoperabilitetsløsningen er desuden forelagt Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde den 18. maj 2021 forud for Rådsmødet den 7-8. juni 2021.

Specialudvalget for asyl- og indvandringssamarbejde modtog desuden sagen om de to forordninger om interoperabilitet til orientering den 13. november 2020 forud for den uformelle videokonference for justits- og indenrigsministre i december 2020 samt forud for den uformelle videokonference for justits- og indenrigsministre den 4.-5. juni 2020. Sagen blev endvidere forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 17.-18. oktober 2019 forelagt specialudvalget den 19. september 2019 og forud for rådsmødet den 2.-3. december 2019 forelagt specialudvalget den 13. november 2019. Forslagene til de to forordninger om interoperabilitet blev desuden forud for vedtagelsen forelagt specialudvalget den 21. februar 2018.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generelt opbakning blandt medlemsstaterne til et stærkt fokus på korrekt og rettidig, men også forsvarlig implementering af forordningerne. Det er samtidigt forventningen, at de øvrige medlemsstater vil bakke op om den reviderede tidsplan, der forventes præsenteret på mødet.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen finder det væsentligt, at der sker en korrekt og rettidig, men også forsvarlig implementering af forordningerne på såvel EU-plan som i samtlige medlemsstater, da det er af betydning for bl.a. effektiv kontrol med EU's ydre grænser og migration.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen om implementering af de to forordninger om interoperabilitet har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalgt den 2. marts 2018, og den 4. oktober 2019, og den 29. november 2019, den 26. maj 2020, og den 8. december 2020.

Sagen om status for implementering af EES og ETIAS i konteksten af interoperabilitetsløsningen har været forelagt Europaudvalget til orientering den 3. juni 2021.

Endeligt har sagen om status for implementering af interoperabilitet været forelagt Folketingets Europaudvalg den 1. oktober 2021.